

ŠOLA ANALITIČNE PSIHOTERAPIJE

Združenje psihoterapevtov Slovenije (ZPS), ki nadaljuje delo Psihoterapevtske sekcije SZD, si prizadeva – z veliko navora in malo uspeha – da bi v celotni državi uveljavilo psihoterapijo kot znanstveni način zdravljenja številnih duševnih motenj. Zato je Ministrstvu za zdravje predlagalo uveljavitev poklica psihoterapevtka/ psihoterapevt po zaključku ustrezne specializacije za ta poklic in predložilo njen program. Ministrstvu smo izročili tudi osnutek zakona o psihoterapiji, ki je sedaj v dokaj kritični razpravi, zaradi različnih interesov ter nasprotovanj.

Vsa ta burja naj bi Združenja ne vznemirjala. Združenje ima že desetletje svoj Pravilnik o podeljevanju nazivov v psihoterapevtski dejavnosti. Ta je dodobra usklajen z ustrezno strokovno skupino pri Evropski federaciji psiholoških združenj (EFPA). Združenje se je po svojem zdravniškem delu povežalo s psihoterapevtsko sekcijo Evropske psihiatrične zveze (odgovoren prof. Fritz Hochagen iz Lübecka), ki se zavzema za enake ali zelo podobne kriterije pridobivanja naziva psihoterapevtka/ psihoterapevt, kot omenjena evropska federacija in po njej tudi mi.

Če se v slovenskem prostoru pojavljajo drugačna stališča in iščejo posebne rešive, recimo tudi s posebno »fakulteto za psihoterapijo«, če bi se okrog tega lahko zanetil (nepotreben) prepir, se mora Združenje umakniti v svojo trdnjavo z jasnimi zahtevami izobraževanja in usposabljanja za doseg naziva. V tem pogledu v Združenju ni nikakršnega popuščanja.

To stališče je jasno izrazil tudi prof. P. Praper v sestavku »K položaju psihoterapije v Sloveniji«, ki smo ga objavili tudi v 50. številki VICEVERSE:

»zato se v večini držav odločajo za model usmerjene specializacije in naziv urejajo tako, da se najprej navede poklic (psihiater, psiholog, sociolog, socialni delavec...) in potem psihoterapevt, ki ga na osnovi zakona običajno potrdi Ministrstvo za zdravje. Tisti, ki ne izpolnjujejo standardov in normativov za naziv psihoterapevt, se lahko predstavljajo le tako, da navedejo naziv certifikata, ki ga prejmejo v neki šoli (na primer družinski terapevt, skupinski analitik...). V takšnih primerih ima formalno vrednost le naziv v diplomi, za katero stoji država.«

Združenje je v poglobljenih razpravah že pred časom potrdilo nekatere relevantne psihoterapevtske šole. Vemo, da jih obstaja še cela množica in agresivno nastopa na slovenskem tržišču. Zavzemam se za prevetritev dosedaj izoblikovanih stališč Združenja do še do nekaterih šol, ki so pokazale svojo vitalnost in pripadnost znanstvenim izsledkom (»evidence based«).

To pa vendarle vodi k osnovnemu smislu Združenja in njegovega obstoja. Zavzema se za znanstvenost in strokovnost posameznih šol. Kaj pa ostaja tistemu delu njegove dejavnosti, ki izhaja iz korenin dinamične misli? Med nami nas je mnogo, če ne večina, ki smo pridobili usposobljenost v posameznem teoretičnem sklopu, od psihoanalize, razvojne analitične psihoterapije, kratke dinamične psihoterapije, s poudarjenim holističnim pogledom na zdravje in bolezen, skupinske analize...

Združenje je že doslej organiziralo izobraževanje in usposabljanje v treh stopnjah, ali stebrih, kot pravijo nekateri. Prvi steber osvajajo tisti, ki so dosegli fakultetno izobrazbo, nimajo pa zdravniške ali psihološke predizobrazbe. Z uvodnim tečajem naj bi se omenjeni izobrazbi vendarle približali.

Poseben poudarek je na drugi stopnji: podiplomskem izobraževanju pod okriljem medicinske fakultete v Ljubljani. Vendar je dejansko število tistih, ki v celoti zaključijo to izobraževanje, s predstavitvijo terapije in zaključnim izpitom, sorazmerno majhno. A nekaj jih je vendarle. Na razpolago jim je bilo nadaljevanje v relevantnih šolah, zlasti pa v šoli skupinske analize.

Zelo dobro je, če si svoje znanje dopolnjuješ v skupini, življenska resničnost pa bo mnogokrat zahtevalo terapijo v diadi.

Kljub odprtosti za izobraževanje v različnih okoljih in prilikah pa ostaja kar precejšnje število tistih, ki nimajo možnosti izpolniti vseh zahtev Pravilnika v njegovi tretji stopnji. Stopnja predvideva delo s pacientom ali pacienti pod supervizijo. Tu se naj izoblikuje individualni terapevtski stil vsakega od prihodnjih specialistov.

Toda Pravilnik hkrati zahteva 200 ur teoretičnega izobraževanja. Posamezni kandidati, ki so prišli v izobraževanju in usposabljanju že zelo daleč, so nemočno strmeli v to oviro.

Takrat se je Združenje zavedlo svojih analitičnih korenin in se v znatnem delu identificiralo z njimi. Torej je treba edukantom v psihoterapiji omogočiti izobraževanje te vrste na organiziran in strokovno neoporečen način.

Po začetni tesnobi smo v okviru Združenja v marcu 2006 odprli ŠOLO ANALITIČNE PSIHOTERAPIJE za pridobitev 200 ur teoretičnega znanja.

Začeli smo najprej z osmimi, nato s šestimi edukanti, ki so predhodno opravili uvodni pogovor pri starejših psihoterapevtih v okviru strokovnega sveta ZPS.

V programu Šole smo zbrali osnovno analitično znanje, ki ga posamezen predavatelj (Praper, Lunaček, Matjanova, Rojšek, Mošičeva, Žunterjeva, Kobal) predstavil ali dopolnjeval iz najboljših spoznanj lastega izobraževanja ter prakse. Predvidevali smo, da naj bo predavanje za 70 pedagoških ur. Število ur za predavanje smo v dosedanjem delu že presegli.

Največ pričakujemo od seminarjev. Teh bo, glede na število edukantov, kar 18, po 3 seminarske teme na posameznika. Dve nalogi: Sanje v analitični psihoterapiji ter Obrambe in odpori, sta bili že predstavljeni, hkrati s poglobljenim pogovorom vseh edukantov. Izkazalo se je in tako naj bo tudi vnaprej, da bodo zlasti seminarji tisti popolnejši način teoretičnega izobraževanja, ki ga v specializaciji iz analitične psihoterapije še posebej potrebujemo.

V izobraževanju in informiranju, katerima je bila doslej namenjena VICEVERSA (kakšno številko v tem sklopu še predvidevamo), pa tudi v morebitnih prihodnjih načinih publicistike, bomo bralce seznanili z nekaterimi temami, ki nastajajo v ŠOLI ANALITIČNE PSIHOTERAPIJE. Te imajo širšo strokovno ter bazično vrednost v umeščanju psihoterapije med »na izsledkih temelječa spoznanja« v psihiatriji ter spremljajočih dejavnostih.

Prof. dr. Miloš F. Kobal
Predsednik ZPS in vodja študija